

izid vseh volitev preteklega časa in društvu nasvetoval: naj, priznavši veliko važnost deželi ugodnih volitev, vsem volilcem, ki so pri omenjenih volitvah zbirali se pod zastavo narodno in vkljub sladkim ali trdim besedam zaupljivo volili možé po društvu „Sloveniji“ priporočane, izreče očitna zahvala.

Občni zbor je enoglasno pritrnil temu predlogu in sklenil, naj odbor zahvalnico po svetu razglasi.

Podpisani odbor radosten spolnuje sprejeto nalogo in Vam vsem, domoljubni možje, ki ste poslušali glas našega narodnega društva in ste volili po njegovem nasvetu, javno izrekuje hvalo in zahvalo.

Možje slovenski! stali ste dozdej vselej po volitvah kot nepremakljivi stebri domovine naše. Ta lepa edinstvo, katero občudujejo naši bratje Slovani družih avstrijskih dežel, ktera pa zeló grize nasprotnike naše, nam je pa tudi poroštvo srečnih volitev, ako jih v prihodnje bode treba.

Zato Vam, vrli rodoljubi! društvo naše navdušeno kliče: Živeli!

Odbor narodnega društva „Slovenija“

27. prosenca 1870.

— (*Veselica Vodniku na čast*) bode, kakor se sliši, danes zvečer napolnila vse čitalnične prostore. Slava Vodniku! Živeli njega čestitelji!

— (*Dr. Klun in pa slovenske popisnice in državni zakonik.*) Dvorni svetovalec Klun je 24. prosenca v zbornici poslancev v svojem govoru skušal pobiti to, kar je, čujte! pred nekoliko leti v ruskem „Slovu“ in dunajskem „Avstrija“ na hvalo slovenski literaturi pisaril, ter je med drugim tudi povedal, da so občine krškega okraja slovenske popisnice (popisne pôle) zavrnilo, rekoč, da jih ne razumejo, ter so nemških zahtevalo. To pa je že očitno debela laž, kajti vlada zgolj slovenskih pôl ni dala tiskati, ampak le nemško-slovenske za Štajarsko in Kranjsko, in laško-slovenske za Primorje. Kako tedaj so mogle občine zahtevati nemških pôl, če so jih že imele pred sabo! „Erklärt uns Graf Oerindur“.... — Koliko je pa v tem resnice, kar pripoveduje zastran slovenskega državnega zakonika, da je tudi dokaj kranjskih občin zahtevalo nemški „Reichsgesetzblatt“, to nam ni do dobrega znano. Mogoče je pa to-le: Znano je, da po novem letu se, kakor je do konca 1852. leta bilo, slovenski državni zakonik („Oglasnik državnih postav in ukazov“) zopet na Dunaju tiska. Po postavi mora vsaka občina en eksemplar biti v nemškem, biti v v svojem maternem jeziku kupiti in plačuje za-nj kakih 1 gold. 70 kr. za celo leto. Te prilike se je morebiti poprijel marsikter nemškutar sk purgirmajster na Kranjskem, ki si domišlja (se ve, da le domišlja!), da nemško bolje ume nego slovenski, ter si je po takem naročil nemški „Reichsgesetzblatt“, ves ponosen vzlasti če mu je še kak c. kr. okrajni glavar (in tacih se nam žalibog ne manjka!) na srce govoril, naj vzame nemški „Reichsgesetzblatt“, češ, da po tem je že za dve glavi viši, če nemški „Reichsgesetzblatt“, ki ga ne ume, na polici leži. Al vprašanje je tukaj: ali je to pametno in pošteno? ali se je to zgodilo po sklepu občinskega odbora in ne le po županovi samovolji? in ker nemškutarji vedno in vedno za sebe iz tacih prigodkov denar kujejo, ali ne zahteva slovenska čast, da bi se občinski odborniki (soseskine možje) na Kranjskem potegnili za slovenske postave in da mnogo občin stopi na noge, da očitno po časnikih prekličejo neumnost županovo? — Tudi bi bilo želeti, da bi se obilo privatnih naročnikov oglasilo za slovenski „državni zakonik“ (saj 1 gold. 70 kr. na leto je mala reč), da

bi se tako vničilo gori omenjeno nemškutar sko veselje. Slovenski „državni zakonik“, vredovan po izvrstnem pravo- in jezikoslovcu gosp. Cigaletu, bode županom dobro služil pri uradovanji njihovem, in v obče mora nam vsacemu za oliko slovenskega opravnega jezika mar biti!

— (*Cerkveno petje.*) Prihodnjo nedeljo 6. februarja ob 10. uri bode pelo v tukajšnji stolni cerkvi 60 pevcev in pevkinj novo vokalno mašo za moški in ženski zbor od Ant. Förster-a, triglasni motet od Palestrine za moški zbor pri gradualu, in dvoglasni ofertorij za alt in bas z orglami od Fr. Witt-a. Pelo bode pri tej priložnosti prvokrat 20 dečkov, kateri obiskujejo šolo za stolni kor, oktobra meseca 1869. leta osnovano.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

V zbornici poslancev je bil v saboto boj za adresno končan. Zgodilo se je, kar se je že naprej vedelo: adresa je bila od 114 nemških centralistov sprejeta; proti njej bilo je le 47 glasov (Poljaki, Slovenci, Tržačani, Bukovinci in kaki 3 Nemci). Da sta hofrath Klun in grof Margheri med številko 114, razume se samo po sebi. Al predno je prišlo do glasovanja, zapustili so nemški Tirolci zbornico in ne pridejo več v zbor, razžaljeni po razuzdanem poročevalcu Tinti-u, ki jim je med drugim očital, da niso Avstrijanci, češ, da njih „domovina je Rim, njih cesar papež“. Baron Giovanelli, voditelj tirolskih poslancev, je zahteval od predsednika, naj zavrne surovost poročevalčev; al ker ta ne stori tega, po krepki deklaraciji Giovanellijevi zapusti zbornico 6 poštenjakov s klicem: „z Bogom za domovino in cesarja!“ Nenadni odhod je celó osupnil centraliste, kajti zdaj vidijo, da kamen pada za kamenom, in da v 2—3 tednih utegnejo le še sami nemški centralisti sedeti v zbornici. Isti dan, ko je bila adresa končana, se je volil odbor, ki naj poroča o resoluciji gališki (to je, o zahtevah gališkega deželnega zbora), ki je bila lani odložena in ima zdaj kmalu se rešiti v državnem zboru. Zdaj pa (kar tudi današnja „Tagespošta“ v dunajskem dopisu razodeva) nastopi čas, da vsi ostali avtonomisti (Slovenci, Bukovinci, Tržačani in nekteri Nemci) združeni stavijo predlog, da tisto, kar se privoli vsled resolucije Galiciji, raztegne se na vse druge dežele (resolucija kranjskemu zboru pripravljena blizo isto zahteva). Izstop ostale opozicije iz državnega zbora moral bi tedaj priti na dnevni red, ako se Poljakom kaj dovoli, drugim pa ne, in ko bi se direktne volitve sklenile zoper deželne pravice. — Kako negotovo je vse v državnem zboru, očitno se kaže tudi iz tega, da 14 dni iščejo kandidatov za ministre, pa neki do danes še ne enega gotovega niso našli; sami Nemci, ki so v državnem zboru, nimajo pravega zaupanja, da se obdrži dopolnjeno sedanje ministerstvo. Državni kancelar Beust, o katerem se je izprva mislilo, da je steber manjšinine spomenice, s je h koncu popolnoma sprijaznil z Giskro in tako zvest ostal pregovoru: „šviga švaga čez dva praga“. Važni časi tedaj kmalu pridejo.

Žitna cena

v Ljubljani 29. januarja 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 90 — banaške 5 fl. 50. — turšice 3 fl. 12. — soršice 3 fl. 73. — rži 2 fl. 90. — ječmena 3 fl. — — prosa 2 fl. 60. — ajde 2 fl. 80. — ovsa 1 fl. 80 — Krompir 2 fl. —.